

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 300—
pol leta . . . " 180—
četrt leta . . . " 90—
ta mesec . . . " 30—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 480—
pol leta . . . " 240—
četrt leta . . . " 120—
ta mesec . . . " 40—

Uredništvo je v Ljubljani, Francišanska ulica št. 61.
Telef. št. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
št. 8. Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Fosamezna številka velja 1.60 K.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na odgo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar.
polletno . . . 4 dolarje
četrtletno . . . 2 dolarja

Ljubljana.

se zaračunajo po
enem prostoru in sicer
za visokost 55 mm
sliko prostu za enkrat 2 K
za večkrat 400.

Določitev meje nad Mariborom.

Maribor, 21. jan. (Izvirno poročilo.) Definitivna razmejitvena odseka stajerske meje od Sv. Duha do Mure se je izvršila na podlagi sporazuma, ki se je dosegel med našo in avstrijsko delegacijo razmejitvene komisije. Obseg ozemlja, ki ga odstopi, oziroma prevzame ena ali druga država, se približno izenaci. Razen majhnega števila slovenskih posestnikov, ki so v odstopnem ozemlju pomešani med pretežno večino Nemcev, se more reči, da se je naši delegaciji večinoma posrečilo, očuvati naše narodnostno posestno stanje. Nova meja zaokrožuje doseganji administrativno mejo, ki je mestoma v vijugastem poteku segala v okraje mariborskega okrajnega glavarstva. Tehnična dela na vseli novo določeni črti se pričnejo že jutri v soboto. — Glede mejnega odseka od Sv. Lovrenca do Sv. Duha je položaj neizpremenjen, ker se pariška konferenca vlepšalnikov še ni izrekla o vprašanju razvodnice, zaradi katere li je bila zadeva predložena v rešitev. LDU, Maribor, 21. jan. Na dan-

našnji seji razmejitvene komisije, se je odobril predlog, ki sta ga stavili naša in avstrijska delegacija glede meje v odseku Sv. Duha do reke Mure. V zmislu tega dogovora bo tekla meja nastopno: Od Sv. Duha v vzhodni smeri južno od Šmirenbergerjevih ribnikov v dolino Radovičevega potoka, tako da pripade približno pol občine Veliki Beč Jugoslaviji. Odtod se nadaljuje meja zapadno od Jurskega vrha ter sledi Kammerjevemu potoku, tako da pripade ta približno ena tretjina katastralne občine Pesnica in katastralna občina Vrhovec Avstriji. — Nato se nadaljuje meja približno 2 kilometra po sedanji administrativni meji med okrajnima glavarstvom Maribor in Lipnica do kote 472 južno od Rač, vsled česar pripadejo severni del občine Sičnik, Slatinski del in Slatina Avstriji. Od vrha 472 dalje je v splošnem ostala v veljavi prejšnja meja med okrajnima glavarstvom Lipnica in Maribor ter se izvršile le malenkostne izpoprskarske oziroma potrebne izpremembe.

Radičev delegat pri predsedniku konstituantu.

Beograd, 21. jan. (Izvirno poročilo.) Snodi bi imel odpotovati v Zagreb delegat hrvatske seljačke republikanske stranke, dr. Basariček, ostal pa je v Beogradu, kjer je imel danes dopoldne sestanek s predsednikom konstituantu dr. Ribarjem. Sestanek se je vršil ob 11. dopoldne v konstituantu. Udeležila sta se za poleg dr. Ribarja tudi podpredsednik Miloš Čosić in tajnik Vojislav Janjić. Dr. Basariček je gospod predložil resolucijo Radičeve seljačke stranke in jo dostavil, da poslanec hrvatske seljačke republikanske stranke ni mogel priti v Beograd, dokler se ne izpremeni poslovnik in zlasti določba o prisegi. Predsednik dr. Ribar je odgovoril, da morelo prisesti tudi poslanci seljačke stranke, kakor so prisegli vsi dosedanjí poslanci, ker le na ta način se more obdržati današnje stanje v državi. Prisegli so socialisti in republikanci, torej bi to lahko tudi storiли poslanci hrvatske republikanske seljačke stranke. S

prisego ni omejeno delovanje poslanca, ker ga itak ščiti imuniteta. Dr. Ribar je svetoval dr. Basaričku, naj njegovi tovariši pridejo v Beograd in se aktivno udeležujejo dela konstituantu in izpremembe poslovnika, kakor to delajo ostale stranke. Le na ta način bo mogoče delo za dobrobit države, zlasti glede likvidacije stanja v zasednem ozemlju domovine, ker Italijani nečesto zapustiti Dalmacijo, opraloč se pri tem na današnje razmere. — Poslanec Radičev hrvatske seljačke republikanske stranke naj pridejo v Beograd in naj sodelujejo na pravični državi.

Beograd, 21. jan. (Izvirno poročilo.) Danes dopoldne je posetil delegat Radičeve hrvatske republikanske seljačke stranke ministrskega predsednika Pašića in ministra Pribečevića. Jutri poseti še nekatero politiko, nakar odide v Zagreb, da poroča svoji stranki o svojih konferencah v Beogradu.

Nasprotja med zemljoradniki.

Beograd, 21. jan. (Izvirno poročilo.) Zemljoradniški klub je na današnji seji razpravljal o situaciji, ki je nastala vsled sklepa glavnega odbora, naj stranka ne vstopi v vlado. V klubu je prišlo do ostrega nasprotja. Ena skupina, ki pa je, kakor se zdi v manjšini, zahteva, da se drži poslaniški klub sklepov glavnega odbora in ostane izven vlade. K večjemu jo more podpirati v ustavnih vprašanjih in od slučaja do slučaja tudi v drugih zadevah, ki odgovarjajo težnjam zemljoradniške stranke. Druga skupina, ki

obsega predvsem Bosance in Slovence, zagovarja aktivno sodelovanje na vladi, češ da je edino na ta način mogoče uspešno delo za kmetijske sloje.

Do odločitve na današnji seji ni prišlo. Vendar pa je skoraj gotovo, da bo poslaniški klub zemljoradnikov kljub sklepu glavnega odbora nadaljeval svoja pogajanja s Pašićem. Iz njihovih vrst se zatrluje, da je nasprotje v klubu le taktičnega značaja in da ne bo kalilo enotnosti kluba, še manj pa stranke.

Pocestni boji na Reki.

Milan, 21. jan. (Izvirno poročilo.) Strankarski boji na Reki se postrujejo. V novi meščanski brambbi so odkrili zaroto naperjeno proti sedanji vladi in jo zatrli. Zarotniki so pripravljali puč. Nameravali so se polastiti mesta. Polovica drugega bataljona meščanske brambe je pristopila k njim. V ponočnem boju se je meščanski brambi, ki so jo ojačile vladne čete in nekateri legionarji, posrečilo, premagati uporni-

ke, vdreti v zbornico in prijeti nekaj pristašev Zanella. Uporniki so se le malo časa branili, potem pa pobegnili. Veliko reških prebivalcev je nato vdrla v vladno palačo in protestirala proti pomanjkanju reda v mestu. — Reški župan Gigante je zaradi teh dogodkov odstopil. Mesto so zasedli oddelki laških karabinjerjev, ki so vzpostavili red.

JUGOSLOVANSKI KLUB ZAPUSTI KONSTITUANTO?

Beograd, 21. jan. (Izvirno poročilo.) Iz krogov Jugoslovanskega in Narodnega kluba se doznava, da presojava oba kluba politični položaj zelo pesimistično. Med njunimi člani prevladuje mnenje, da bosta morala kluba resignirati na nadaljnje sodelovanje v konstituantu, ako bo sedanja vlada prepredila spremembo poslovnika. Kluba bosta v tem slučaju pred narodom odklonila vsako odgovornost za vsiljeno centralistično ustavo.

DR. TRUMBIČ SE PRIDRUŽI SOCIJALISTOM?

LDU Beograd, 21. jan. „Pravda“ doznava iz krogov poslancev socialno - demokratičnega kluba, da se bo dr. Trumbić v vprašanju ustave držal socialistično - republikanskega bloka in da bo vstopil v ustavotvorni odbor kot kandidat na njihovi listi.

UKREPI ZOPER PROTIDRŽAVNE ELEMENTE.

LDU Beograd, 21. januarja. Na konferenci zastopnikov političnih oblastev, ki se je vršila v ministrstvu za notranje stvari in na kateri so razpravljali o ukrepih, ki so potrebni zoper protidržavne elemente, je med delegati došlo do popolnega sporazuma na podlagi vladne objave. Glede delavskih sindikatov mislijo delegati, da naj se dovolijo samo oni, ki so organizirani na čisto gospodarski podlagi. Da se ne bi dogodilo, da bi bili ti sindikati v bodoče centrale komunistične propagande, se predlaga, da bi politična oblastva v bodoče nadzorovala te institucije. — Rezultati konference, ki jo je imel minister za notranje stvari s poslanci iz južne Srbije glede pobijanja razbojništva v teh krajih, so se poslali ministrskemu svetu v odobrenje. V poštenem ministrstvu je bila konferenca, na kateri so pretresali vprašanje o vzpostavitvi telefonskih zvez med vsemi orožniškimi postajami v južni Srbiji, ki so bile dosedaj popolnoma izolirane. Sklenili so, da se od telefonskega materiala, ki bo te dni dospel v Beograd, oddalo v to svrhu potrebno število aparatov.

VOJVODA MIŠIČ NA MRTVAŠKEM ODRU.

LDU Beograd, 21. januarja. Včeraj ob 11. so telo vojvode Mišića v paradi uniformi v Oficirskem domu položili na oder. Častniki generalnega štaba stražijo oder. Krsta je pokrita z neštevili venci. Na noge je položen velik venec prestolonaslednika-regenta Aleksandra. Med venci je tudi plošča z zlato palmo ovita s francosko trobojnico, na kateri je v francosčini z zlatimi črkami napisano „Francija vojvodi Mišiću“. To je priznanje, ki ga daje Francija velikemu vojvodi. Včeraj popoldne ob 16 je posetil truplo pokojnika regent Aleksander, za njim pa člani vlade, diplomatski zbor in množično občinstvo. Pogreb bo jutri, v soboto ob 10.

LDU Beograd, 21. jan. Danes je prebivalstvo iz zasedenih krajev Slovenije in Istre poselilo venec za pokojnega vojvodo Živojina Mišića. Venec je imel nastopni napis: „Svojem vojvodi — neosvojenosti Hrvatska in Slavonija, Istra in Slovenija!“

LDU Beograd, 21. jan. Na večerajšnji seji ministrskega sveta se je razpravljalo o pogrebu vojvode Mišića. Sklenilo se je, da se pokojni vojvoda pokopije ob državnih stroških Država bo skrbela za njegovo obitelo, kakor tudi za družino pokojnega ministra Stojanovića.

PREDVLASTVO VELIKE PRAGE.

Praga, 21. jan. (Izvirno poročilo.) Po ljudskem štetju z dne 30. decembra 1920 ima Velika Praga 728.321 prebivalcev, med njimi 12.518 volaških oseb.

Težaven položaj v Beogradu.

Parlamentarna situacija v Beogradu je še vedno skrajno težavna. Pašiću se doslej še ni posrečilo razširiti radikalno-demokratske koalicije. Brezuspješna so ostala poznanja z muslimani, a tudi razgovori z zemljoradniki so še vedno na mrtvi točki. Radičević in komunisti, pod sedanji razmerami tudi jugoslovanski in narodni klub, za vladno večino ne pridejo v poštev.

Poročila o poteku pogajanja so več ali manj tendenciozna, zato nejasna. Ravno tako tudi ona o motivih, ki odločajo o stališču posameznih klubov. Tudi tukaj igra glavno vlogo zakulisna, osebna politika, ki se skriva za programe in načela. Zato je politična prognoza skrajno težavna.

Zakaj ne gredo v vlado muslimani? Njihove stvarne zahteve je Pašić skoraj v celoti akceptiral. Da bi jih pridobil za sebe, so radikali vztrajali na tem, da jim izroče demokratsko ministrstvo za agrarno reformo. Kljub temu so se pogajanja razbila.

Zemljoradniški so postavili svojih znanih dvajset točk. Radikali in demokrati so pristali menda na vse. Kljub temu pogajanja ne morejo naprej. Pravih vzrokov ne vemo. Vstopu v vlado se upira predvsem grupa strankinega voditelja Avramovića, ki je dalja tudi iniciativno za sklicanje glavnega odbora pravzaprav še niti ne konstituirane stranke. Zedinili so se pač v enotnem klubu poslanci vseh agrarnih strank razen Radičeve, ni pa še popolnoma izvedeno jedinstvo strank samih. Zato tudi sklep glavnega odbora nima tiste avtoritete, ki bi jo moral sicer imeti, in poslanski klub bo, kot

vse kaže klub sklepu nadaljeval svoja pogajanja s Pašićem.

Negotovo je, kaj store Radičević. Na znani zagrebški skupščini so se zakleli za hrvatsko republiko in se odrekli konstituantu, v Beograd pa pošiljajo odposlanca za odposlanec, da konfirira z vlado in strankami in študira možnost njihovega sodelovanja v ustavotvorni skupščini. Zdi se, da iščejo voditelji izhoda iz zagate, v katero so se spravili sami s svojim demagoškim hujkanjem kmetijskih množic. Njihovo stališče je tem lažje, ker si gotovi kragi v Beogradu prihoda Radičević prav nič ne žele in zato nimajo interesa, da bi jim ga olajšali.

Zagonetna je politika Stojana Protića. Kljub njegovemu odporu proti Pašićevi politiki je skoraj izključeno, da bi mogel biti res tako daleč, kakor napoveduje federalistično in avtonomistično časopisje. Zato je nemogoče eventualno Protićevo ministrstvo na bistveno drugačni podlagi, kakor je Pašićeva.

Strankarska konstelacija, ki so jo rodile volitve, onemogoča ustavno vlado brez ene obeh glavnih strank, demokratov in radikalcev. To tudi v slučaju, da pridejo v konstituantu Radičević, Sami radikali in demokrati pa so prešibki, da bi se mogli trajno vzdržati. Edini izhod iz krize je v kompromisu, na katerega se bodo morale prej ali slej zediniti vse stranke, ki jim je res na tem, da se Jugoslavija konsolidira. Srednja pot med centralizmom in federalizmom je mogoča in bi tudi najbolje odgovarjala današnjim razmeram in potrebam.

DEMISIJA ČESKEGA MINISTRA ZA TRGOVINO.

Praga, 21. jan. (Izvirno poročilo.) Českoslovaški minister za trgovino dr. Hotowetz je odstopil. Že v soboto je predložil svojo demisijo, ki pa ni bila sprejeta. Sedaj je, kakor poroča „Venkov“, odstopil drugič. Vzrok njegove demisije tiči v njegovem nesoglasju s parlamentarnimi strankami in v vprašanju nakupa sladkorja in moke.

NEMŠKI POSLANSKI NA ČESKO-SLOVAŠKIM OBOŽENI VELEIZDAJE.

Praga, 21. jan. (Izvirno poročilo.) „Česko Slovo“ poroča, da je višje deželno sodišče v Brnu zahtevalo izročitev nemških poslancev dr. Prumerja, Matznerja in dr. Berana, ker so oboženi veleizdaje in motenja javnega mira.

RAZKOL MED ITALIJANSKIMI SOCIJALISTI.

Milan, 21. jan. (Izvirno poročilo.) Na kongresu socialistične stranke v Livornu je bilo glede nove orientacije stranke oddanih glasov: za enotno strujo Serrattija 81.028, za radikalno komunistično smer Bombaccija 57.990 in za zmerno koncentracijsko skupino Turattija 17.202 glasova. Komunistična smer Bombaccija, ki je dobila nepričakovano mnogo glasov, je naznanila, da izstopi iz stranke in ustanovi posebno komunistično stranko.

BOJ ZA KIJEV.

LDU Pariz, 20. jan. „Union Russe“ poroča, da se je po vestih izvestih posrečilo ruskim četam zopet osvoboditi Kijev, ki so ga bili zasedli ustaški kmetje.

PROGRAM BRIANDOVE VLADE.

LDU Pariz, 20. jan. Nova francoska vlada je počela izjavljati zunanje in notranje politike. Izjava pravi med drugim: Francoska republika bo stremela za tem, da Nemčija zadosti svojim dolžnostim in obveznostim, da se razoroži. V ruske zadeve se ne bo vtrkala, ne more pa dovoliti, da bi sovjetske čete prestopale meje svojih ozemelj in napadale francoske zaveznike. Avstrijo ter ostale nasledstvene države bo pri gospodarski obnovi Francija podpirala. — Na znotraj bo vlada nastopala samo proti tistim elementom, ki bočejo družbo izpremeniti z nasilnimi sredstvi. Radi potrebne obrambe Francija svoja volaške sile ne bo skrčila.

MEDNARODNA KONFERenca O JUŽNI ŽELEZNICI.

LDU Dunaj, 21. jan. Listi javljajo, da je uprava južne železnice naznanila, da je Jugoslovanska vlada pristala na dogovor in da se vsled tega začne konferenca, ki bo razpravljala o provizornem režimu dne 5. februarja na Dunaj. S tem je dana južni železnici možnost, da doseže provizorično ureditev svojih stvari.

VELIK POŽAR NA DUNAJSKEM KOLODVRU.

Dunaj, 21. jan. (Izvirno poročilo.) Snodi je na heiligenstadtskem kolodvoru izbruhnil velik požar, ki je povzročil več milijonov škod. Ogenj so zanelle iskre lokomotive.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA.

21. januarja.

Valute in devize.

Zagreb: Berlin 238—250, Italija 528—532, London 550—555, New York 147—149, Pariz 950, 955, Praga 190—192, Švica 2300—2350, Valute. Ameriški dolarji 146.25—147.50, avstrijske krone 20—21, carski rublji 80, českoslovaške krone 168—175, francoski franki 580—915, napoleonondori 480—485, nemške marke 226—228, romunski leji 194—205, souverežni 240, italijanske lire 515—517, turške lire 510.

Beograd: Ameriški dolarji 35.50—35.75, francoski franki 225—230, italijanske lire 129—130, romunski leji 99.25—99.75, bolgarski levi 41—42, nemške marke 55—55.50, avstrijske krone 5.70—6, napoleon 120.50—121.50.

Dunaj: Ameriški dolarji 748—752, nemške marke 1218.50—1224.50, angl. funti 2820—2840, francoski franki 4890—4930, italijanske lire 2595—2615, jugoslovanski dinarji 1934—1954, poljske marke 83—85, švicarski franki 11.700—11.750, českoslovaške marke 933.50—939.50, madžarske krone 128.75—130.75.

Praga: Jugoslovanski dinarji 200, nemške marke 123.75, švicarski franki 1213, 50, italijanske lire 273, francoski franki 505, 50, angleški funti 293, ameriški dolarji 77.50, 50, Curib: Berlin 10.35, New York 639, London 24.08, Pariz 41.75, Milan 22.65, Praga 3.30, Budimpešta 1.10, Zagreb 4, Varšava 0.65, Dunaj 1.27 1/2, avstrijske žigosane krone 0.95.

Efekt.

Zagreb: Banka za Primorje 1000—1030, Jadranska banka 1750—1775, Jugoslovanska banka 595—600, Ljubljanska kreditna banka 910—940, Prva hrvatska štedilnica 9250—9350, Rijekaška pučka banka 503

† Luka Svetec.

Stari borci padajo, pokošeni od smrti. V petek jutraj je v Litiji ugasnilo življenje najstarejšemu namenu narodnemu prvoborniku — Luky Svetcu.

Pokojnikovo življenje je bilo burno, toda za ves slovenski narod plodnosno. Svetec je bil med očeti slovenskega narodnega probujenja. Med prvimi se je začel boriti za zedinjeno Slovenijo. Stal je ob rami bratoma Vušnjakoma ter postal takorekoč pionir naše narodne misli.

Slovensko politično življenje se je začelo šele razcvitati, ko je stopil vani Luka Svetec z razumom in srcem. Svetec je oče prvega vse-slovenskega programa. Za zedinjenje vseh Slovencev in združenje vseh Jugoslovancev je delal do zadnjega.

Politiki se je posvetil že v svoji mladosti. Od leta 1863 do 1895 je bil deželni poslanec. 1867. in 1871. leta pa je zastopal Slovenijo tudi v državnem zboru. Po njegovih lastnih besedah je potrebovala ideja združenja vseh južnih slovanskih plemen v eno celoto velikega sklepa, odvažnosti in dela. To idejo je smatral za zdravo in edino pravo in s srčnostjo, previdnostjo in delavnostjo je premagal vse zapreke na poti, ki ga je vodila k najvišjemu cilju.

S tem pa Svetecovo življenje še ni izčrpano. Bil je tudi iniciator za ustanovitev družbe sv. Cirila in Metoda. Svetčeva obrambna ideja se je slajno obnesla. Družba sv. Cirila in Metoda je postala središče naše narodne obrambe in je s svojim delom rešila sto in sto slovenskih otrok, ki bi jih sicer naši sovražniki potujčili.

Rojen je bil Luka Svetec 8. oktobra 1826. v Podgorju pri Kamniku. Od leta 1864. do 1866. je bil v sodni službi, najprej na Kranjskem, potem pa na Hrvaškem pod trinoškim Raucherovim sistemom. Od leta 1866. do 1869. je služboval pri mestnem magistratu v Ljubljani, pozneje pa je prestopil k notarijatu ter postal najprej notar v Idriji, od leta 1872. naprej pa v Litiji. Tukaj je imel tudi svoj lastni dom in nadvse vzorno rodbinsko življenje.

Starešine našega naroda polagoma izumirajo. Lani je umrl Miha Vušnjak, letos Luka Svetec. Zdi se, kakor da bo življenje samo nadomestilo stare sile z mlajšimi močmi. Ali tudi te moči bodo ohranile svoje predhodnike v najboljšem spominu in jih bodo častile tako, kakor se častijo redki in veliki možje, ki so spremljali in stregli narodu na poti od prebujenosti do samostojnega življenja.

Poslovniški odbor.

Beograd, 20. jan.

Danes dopoldne se je vršila tretja seja odbora za izdajanje poslovniškega. Pri členu 10. je predlagal poslanec Moskovljevič izpremembo, predlagano od zemljoradniškega kluba, da naj se zmanjša plače funkcionarjem in dnevnice poslanecev, tako da dobiva predsednik ustavotvorne skupščine mesečno doklado 1200 dinarjev, podpredsednik na 900 dinarjev, a tajniki na 600 dinarjev. Poslanci naj dobivajo po 100 dinarjev na dan. Člani, ki izostanejo več kot 15 dni radi osebnih zadev, naj ne dobe za svojo nadaljno odsotnost dnevnice. Po živahni dolet debati je bil končno sprejet predlog, da naj dobiva predsednik skupščine po 2000 dinarjev dodatkov nadpredsednik po 1500 dinarjev, tajniki po 600 dinar-

Vojvoda Mišić.

Umrli vojvoda Živojin Mišić je bil eden največjih vojaških talentov našega naroda. Svojo vojaško karijero je začel v vojni akademiji, ki se je imenovala tedaj srbska artiljerijska šola. Od leta 1876, ko je bil imenovan za podporočnika, je polagoma stalno napredoval. Bil je v srbsko-bolgarski vojni kot častnik, pozneje pa je postal profesor strategije v višji vojni šoli. Lahko se trdi, da je bil vojvoda Mišić predstavnik najvažnejšega vojaškega predmeta v srbski vojski in da so vsi poznejši srbski generalstabsni oficirji bili njegovi učenci. Pečal se je mnogo tudi z vojaško književnostjo.

Leta 1903. je bil Mišić umirovljen, leta 1908., ko se je položaj radi aneksije Bosne in Hercegovine poostil, pa je bil reaktiviran in pridružen vojvodi Putniku v glavnem stanu. Sodeloval je v balkanskih vojnah, v katerih je dosegel velike uspehe. Znana bitka ob Bregalnici je njegovo delo.

Da je Mišićovo delo tudi rudni-

lev mesečno, dnevnice poslanecev pa naj znašajo po 120 dinarjev na dan.

Člen 14. se je na predlog predsednika Vukševića v tem zmislu, da obstoja 6 skupščinskih odborov. In sicer ustavni, verifikacijski, načelnikov parlamentarnih skupin, administrativni, imunitetni ter odbor za prošnje in pritožbe. Člen 15. je bil sprejet z predlogom posl. Brkića, naj odbor načelnikov parlamentarnih skupin šteje samo 6 članov in ne 10. Člen 16. je bil sprejet po predlogu posl. Andreja Stanića, da morejo namesto odsotnih članov ustavne odbora sodelovati v odboru poslanci iste kandidatske liste. Istotako je bil sprejet predlog posl. Jukića, da so skleni odbora veljavni če so sprejeti z večino glasov. V slučaju enakega števila glasov je predlog odklonjen. Člen 56. je bil sprejet z izpremembo, da zadostuje za podpis predloza 10 poslanev in ne 20.

Razum navedenih so bili vsi ostali člani do vključno 59. sprejeti nespremenjeni, večinoma brez debate. Pri členu 60., ki govori o interpellacijah se je razprava prekinila, ker vlada še ni zavzela stališča glede tega vprašanja. Seja odbora se je končala ob 13.30 ter se bo prihodnja vršila jutri.

Po poštnem štrajku v Avstriji.

Po dolgotrajnih pogajanjih se je vladi posredilo doseči konec štrajka poštnih nameščencev, katerim so se pridružili tudi uslužbenci brzojava in telefona. S tem na se ni rečeno, da je v vrstah državnih nameščencev zavladal mir in da bo nastopil tako težko pričakovani red. Javna tajnost je, da se vodi med sedanjo vlado in med pregajanimi socialistimi demokracijo, ki je življenje in smrti za nadvlado v državi. Socialna demokracija je odločena vsrjavati v tem boju proti krščanskim socialistom do skrajnosti. Vseposredno gleda, kako bi krščanskim socialistom izpodrežala korenine, ki ji dajejo hrane, da lahko živi in se razvija. Antanta je to igro med obema strankama že spoznala in treba ji je v čast priznati, da se na vse kriplje trudi, kako bi podprla avtoriteto vlade.

Na reparacijsko komisijo je napravil pred par dnevi najslabši utis pohod okoli sto članov nove bramb. ki so v uniformi in z godbo šli po Ringu in zaničevalno klicali proti vladi. Nič boljšega utisa ni napravila na člane iste komisije štrajk poštnih in telefonskih nameščencev. Dunaj je bil en dan od zunanjega sveta odrezan in niti članom tujih misli ni bilo mogoče občeati z njihovimi vladami. Zvezni kancelar dr. Mayer je stori vse, kar je bilo v njegovi moči, da bi ta neugodni utis popravil in upati je, da bodo tuje vlade Avstriji ta dogodek oprostile in da ne bodo ustavile premogovnih pošiljatev in surovin, ki so za obstoj avstrijske republike življenjskega pomena.

R. W.

Ali naj bo naše trpljenje zaman?

Zagorje ob Savi.

Bilo je 26. julija 1914. ko je vsak zaveden Slovenec stisnil pest pred lenaki, ki so ozgajali mobilizacijo Avstrije proti našim bratom Srbom. Za nemčurje pa je bil to višek veselja, ker za nje je prišel čas masčevanja. Bil sem med prvimi žrtvami. V predru z nekimi nemčurjem sem zaigral »Živela Srbija! Avstrija bo še

ška ofenziva proti avstrijskemu generalu Potioreku, smo pisali že večkrat Toda Mišićeve zasluge s to ofenzivo, ki je Potioreka popolnoma porazila, še niso izčrpane. Pozneje, ko so nastopili za srbsko vojsko težki dnevi, je bil vojvoda Mišić oni, ki je moral kriti umikanje srbske vojske skozi divjo Albanijo. Ta borba z zloglasnim generalom Koveszem ga je telesno tako oslabil, da je moral po umiku srbske vojske oditi v Italijo, kjer je skušal popraviti svoje zrahljano zdravje.

Dolgo časa je srbska vojska samo oddaleč hrepenela po svoji domovini. Na Krfu se je reorganizirala in pripravljala na vojaški pohod v zasedene pokrajine. Po izvršeni reorganizaciji in po prihodu srbskih čet na Solunsko fronto se je vojvoda Mišić zopet aktivno lotil svoje naloge in je začel napadati sovražne postojanke. Ta Mišićeva ofenziva je končala z zavzetjem Bitolja, ki so ga armade centralnih sil izgubile za vedno.

Mišićev vojaški uspeh pri Bitolju je vzbudil v krogih antante naj-

čisto malhna! — Že med potjo domov me je dohitela straža. Pri zasliševanju je kričal neki častnik: »Windischer Hund! Hochverräter! Führt ihn in den Hof und schiess ihn nieder!« (Slovenski pes! Izdajalec! Peljite ga na dvorišče ter ga ustrelite!)

Odbelitali so me vkleknega v Gradec. V garnizijskih zaporih nas je sprejel nadprofs s pozdravi: »svjetlo psi!« ter pri tem nekemu Poljaku plinil v obraz. Obsodili so me na dve leti teče, ki sem jo prestal v vojaški kaznilnici v Möllersdorfu.

Danes se spominjam na te žalostne dogodke, ker se mi zdi da je slovenska javnost že popolnoma pozabila na nemčurske rablje, ki so zapirali, obehali in streljali slovanske žrtve. Dopušča se, da prav isti elementi očitno nastopajo proti naši mladi državi, za katero smo toliko trpeli. Ali naša država nima zakonov proti izdajalcem domovine? Ali ne zasluži vsaj isto, kakor je doletelo nas leta 1914., ko javno kričijo: »Proč z Jugoslavijo! Dol s Petrom!« I. dr. Proti takim elementom bi se moralo nastopiti s posebno strožimi zakoni, ki bi omogočali red in mir v državi. Kdor krši javni red naj se izžene iz Jugoslavije. Vsaka nepustljivost je zločin nad državo. Pri doseganju ciljev na se naj ustrašujejo vsi tisti pravi in navdušeni Jugoslovani, ki so od leta 1914. toliko trpeli.

Beleške.

Ead (po naše voda).

— ead piše na vse pretege, piše 54 letnemu očancu slovenskih »cafteng« ob koncu januarja 1921 to, kar je bivši predsednik francoske republike Poincaré o Grški in Bolgarski napisal v »Revue des deux mondes« začetkom decembra 1920 (glej »Jugoslavijo« od 18. dec. 1920). Poleg tega na dodaja še tolažbo za Slovence o reviziji koroškega plebiscita.

Veselilo bi nas, če bi se pojavil uvodnik — eada n. pr. v »Tempsu«.

Intro in orožniki.

Pod tem naslovom piše verajšnji »Novi čas«:

»Jutro« glasilo slovenskih centralistov in bankirjev, bi se rado razširilo s pomočjo oborožene sile, ki jo predstavljajo orožniki. V rokah imamo okrožnico, namenjeno orožnikom ki jo je razposlala uprava »Jutra« in ki se glasi: »Dravite tovariši! Ker spadamo k vojaštvu, se orožniki ne moremo organizirati kakor civilni stanoviti. Vendar pa moramo skrbeti za to, da naša naša interesi volivne prilatelje, ki nas hočejo nadzirati v stanovskih in osebnih zadevah. Nujno potrebujemo usleden vpliven organ na katerega se moramo obrniti vedno in brez vse skrbi, vsem tovarišem priporočamo, da si naroče »Jutro«, s katerim imamo dogovor, da nas bo vedno nadziralo. Vrh tega je »Jutro« politično in gospodarsko najboljše informirani in obenem največji dnevnik vse Slovenije in Jugoslavije. (Mesečno 15 K, letno 180 kron.) Uprava »Jutra« pošle vsakemu orožniku list celo leto zastonj, ako pri drugih nabere in umisli deset celoletnih naročnin. Odličnim spoštovanjem uprava »Jutra«. Tovariškim pozdravom Skupina orožniških zaupnikov.« Tako uprava »Jutra« in njeni orožniški zaupniki. Vprašanje pa je, kaj bodo rekli temu orožniki ki morajo na podlavi »Jutro«-skih centralističnih naklepov iz domovine v Macedonijo, v Črno goro, v Albanijo in druge take kraje. Kje naj širijo »Jutro« orožniki pregnanci?

večjo pozornost. Angleški kralj je zmagovalca odlikoval z največjim odlikovanjem v angleški vojski. 1. junija 1918., ko so se začele priprave za veliko ofenzivo na solunski fronti, je Mišić postal načelnik štaba vrhovnega poveljstva. Peljal je srbsko vojsko tako odločno v boj, da je po porazu bolgarske vojske v 50 dneh očistil vse zasedeno ozemlje Srbije, in zmagovalni polki so koncem oktobra prekorčili Savo, Donavo in Drino ter tudi tu napravili robstvu Jugoslovancev konec.

Vojvoda Mišić je bil kot človek dobrotljiv in priazen. Položaj je presojal vedno z globokim spoznanjem in z optimizmom. Njegovo strateško obzorje je bilo zelo široko. Kot vojskovodja je bil prvovrsten talent. Svojo vero v uspeh srbskega orožja pa je znal vlti tudi podrejenim častnikom in vojakom, katere je oduševalj toliko časa, dokler niso bili o dobrem izidu svoje naloge tako prepričani, da so šli zanj v boj ter ji izvajali najlepši uspeh.

Razna poročila.

Razkol v talijanski socialistični stranki. Socialistični občinski svet provincije Bologna, so radi razkola v stranki, ki je nastal na kongresu v Livornu, sklenili podati ostavko.

Zopet politični poboj v Italiji. Socialistični občinski zastop v mestu Castellamare je lino mestnega trga izpremenil v »Spartakusov trg«. Proti temu se je vršila protestna manifestacija, pri kateri so iz mestne hiše streljali iz revolverjev in je bil en karabiner ranjen. Nastal je pretep, v katerem je bilo več oseb ubitih in ranjenih.

Socializacija zdravstva na Ruskem. Iz Moskve poročajo: Ljudsko poverjenstvo za narodno zdravje je izdalo naredbo, ki prepoveduje izvrševanje zasebne zdravniške prakse in odreja socializacijo celokupnega zdravstva.

Proti nemškimi delavcem na Franco-skem. Kakor poroča »Deutsche Allgemeine Zeitung«, je kongres za francosko stavbno obri, ki je zbran v Parizu, sklenil protest proti temu, da bi se pri obnovi porabljeni nemški delavci, nemški inženirji in nemška podjetja.

Gospodarstvo.

EKONOMSKA KRIZA V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

Amerika. dežela dolaria in bogastva, ki si za Evropejec predstavlja le v sanjah, se nahaja v težkih gospodarskih krčih.

Vsled nakopičenega blaga in valute, ki je v primeri z evropsko kolosalno visoka, je nastalo nemanikanie dela, ker od Amerike nihče ne more redno kupovati po sedanjem kurzu dolaria. Ameriški kapitalizem, ki je hotel iztržiti izmoževano Evropo ter ji diktirati cene po svoj volji na milost in nemilost, je dosel do točke, kjer se začne nonsense. gospodarska blaznost!

Že v Ameriki sami je mnogo organizacij vseh slojev, ki so se obvezale, da ne bodo kupovale po taki ceni nikakega blaga. Po Newyorku in Washingtonu hodijo visoki uradniki in odlične osebe v zakropanih oblekah in ponošenem obuvalu.

Druge države z valuto, ki je blizu popolni ničli, si pa itak niso moge dovažljati iz Amerike.

Tako imamo danes v Ameriki nomanikanie kuncov in preobilico delavcev brez posla.

Podjetia pronadalo bankeroti se množe — samo v novembri jih je bilo 1085, a v samem drugem tedne decembra 337!

Plavži prenehavajo z delom, številno tovarn za tekstilno industrijo je padlo za 40%, bombaža je v zalozah 1.300.000 bal več kakor lani.

Velike tovarne delajo samo po det dni na teden, nekatere celo samo po štiri, 50% podjetij je v veliki meri odustilo svoje delavstvo.

Iz tega sledi, da je čas ogromnih verziškiških dobičkov minil, v kratkem se bo začelo ponujati blavo v konkurenci. In skrajni čas je že za to.

AVSTRIJSKA VALUTA.

Neustano padanje kurza avstrijske krome, ki je notirala meseca maja m. l. v Cirihu še 4.93 in ki stoli sedaj 0.90 do 1. je povod živahnih razpravljanih v avstrijskem časopisu o sredstvih ki naj bi pomagla zboljšati avstrijske valute.

Tako predlaga narodni svetnik E. Kraft v vrški »Tagespostu«, naj se uvede nov denar, novi bankovci, ki naj bi bili zavarovani pred državnim urlikanjem. Podlaga za te nove bankovce naj bi bile blagovne menice. Država bi, prejemala v obliki davkov delež na prometu z novim denariem in bi tudi plačevala polagoma del svojih izdatkov s tem novim denariem. Tako bi star denar postopno izgubil iz prometa. V 15—20 letih bi se mogla izvršiti korčna regulacija valute.

V »Reichsposti« zastopa dr. Richard nasprotno stališče ter pravi da bi se morala najprej s pomočjo inozemskih kreditov spraviti produkcija v tir ter vzpostaviti ravnotežje v državnem gospodarstvu. Še-le potem bi se moglo začeti z izdajanjem novega denarja.

Dr. Schwarzwald, ministerijalni svetnik v zveznem finančnem ministerstvu, je na mnenja, da se sedanja avstrijska krona preveč podcenjuje. Ako se primerja številu avstrijskih bankovcev ki so v prometu, s številom nemških bankovcev, se mora priznati, da je kurz marke po 10 K grevisok. Vsekakor bi bilo za bistveno zboljšanje tečala krome potrebno, da preneha nadalnje natiskovanje bankovcev. Sicer na meni dr. Schwarzwald, se v zadnem času vedno bolj utrjuje javno mnenje v smislu, da je treba Avstrijo izdatnojšo podpreti, ali pa ji dovoliti priključenje k Nemčiji. V obeh slučajih bi se kurz krome brezdvomno takoj zboljšal.

Popis in žigosanje obveznic predvolnih posojil. Ker se nahaja v rokah naših državljanov še veliko število obveznic predvolnih posojil bivše Avstrije in Ogrske, ki iz kateregakoli vzroka niso bile ob

roku predložene v popis in žigosanje, je finančni minister odredil, da se te obveznice smejo žigosati še do vstoteza 15. marca 1921. To je zaunji rok, ki se ne bo več podaljšal. Popisovanje in žigosanje bodo vršile v tem roku samo delegacije ministrstva financ v Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu, Splitu in Novem Sadu ter generalna direkcija državnih dolgov v Beogradu. V imenu delegacije ministrstva financ v Ljubljani bo vršil ta posel davčni urad za mesto Ljubljana. Pozivljam vse naše državljane, ki svojih obveznic predvolnih posojil bivše Avstrije in Ogrske doslej še niso predložili v popis in žigosanje, da jih v gori navedenem roku osebno ali pismeno predložijo davčnemu uradu za mesto v Ljubljani, ki jim bo obveznice popsal in žigosane vrnil. Pismene vloge je kolkovati s kolkom za 2 dinara.

Blizna, kovinska in točna industrija, d. o. z. Na kovo našo notico, češ, da je to podjetje v tujih rokah, se nam poroča, da je to domača tvrdka, katere lastnik so tuji družabniki in sicer ing. iz. Moniz (r. Ros), Slovenska Eskomptna banka in dr. Juro Adlešič, odvetnik v Ljubljani. Zaposlonih ima sicer nekaj Nemcev, ki pa so strokovno izvežbane osebe, kakršnih pri nas niti na opetovane inzerate ni bilo mogoče dobiti.

Prevzemanje avstrijske živine za Srbijo. Na zadnji seji gospodarsko-finančne komisije ministrov je bilo sklenjeno, da predlog ministra za kmetijstvo dr. Volžarja Jankovića, da se pri avstriji, vladi urgira radi čimprejšnje dobave živine, ki nam jo mora Avstrija po mirovni pogodbi izročiti. Komisija strokovnjakov, določena za prevzetje živine, je sredi odgovarala na Dunaj.

Obrtniška konferenca. V Beogradu se je v sredo pričela konferenca obrtnikov iz vse države. Naloga te konference je, ustvariti podlago za oživotvorenje splošne obrtniške zveze za vso Jugoslavijo. Na konferenco je došlo znatno število obrtnikov, da manifestirajo težnje svojega stanu.

Zgradba velike tobačne tovarne. Iz Beograda poročajo, da je vprašanje o zgradbi velike tobačne tovarne definitivno rešeno. V Smederevu se zgradi moderna tobačna tovarna, ki bo največja te stroke v Jugoslaviji.

Pozor ribiči! Dne 28. t. m. ob po 21. se vrši v hotelu Uniona, (roznata soba) ustanovni občni zbor slovenskega ribarskega društva v Ljubljani. Kdor se zanima za ribolov, naj se udeleži občnega zbora in pristopi k društvu kot član.

Pomenikanje koksa postaja pri nas, zlasti na hrvaškem, zelo občutno. Nemčija nam ga ne more dostavljati, velike na Češkoslovaškem naročene in deloma že plačane množine še niso dospelo. Naša industrija si mora pomagati sedaj samo z ono malo množino koksa, ki ga izdelujejo v naši državi.

Izvoz konopline iz Italije dovoljen. Italijanska vlada namerava dovoliti izvoz konopline iz Italije.

Sladkorna industrija v Bolgariji. Doslej se je prideloval v Bolgariji sladkor iz pese, sedaj pa se delajo poskusi, da tudi z nasadi sladkornega trsa. Leta 1913, je bilo naselanih s sladkorno peso približno 4300 hektarjev, leta 1920, pa okoli 9400 hektarjev. Leta 1913, se je pridelalo 67.600 ton sladkorne pese, leta 1919, pa 129.577 ton, leta 1913, se je doblilo 7352 ton, leta 1919, pa 11.861 ton rafiniranega sladkorja. Uvoz sladkorja je znašal leta 1913, 23.155 ton, leta 1920, pa do 1. avgusta je 2500 ton. Dočim se je pred vojno uvažal sladkor iz Avstrije in Nemčije, je leta 1918, prihajal skoraj ves sladkor iz Češkoslovaške. Cena rafiniranega sladkorja je bila pred svetovno vojno od 60 centimov do 5 franka kg, danes pa znaša 25 levov za kg, kar je okrog 40 jugoslovanskih kron, torej do 30 kron cenejši kot pri nas.

Novo težišče promoga na Češkem. Pri vrtanju artizskega vodnjaka pri celikranu v Libavi pri Pragi so našli v globlini 949 m 160 cm debelo plast promoga najboljše kakovosti.

Brezposelnost na Japonskem. »Allgemein Handelsblatt« meni število brezposelnih na Japonskem na 100.000. To število se bo pa še povečalo za 35.000, ko se bo konec meseca februarja zatvorile tvornice za svilo, kakor se sedaj naznaja.

Dnevne vesti.

— Z izrednega občnega zbora društva jugoslovanskih novinarjev. Na izred. občnem zboru društva jugoslovanskih novinarjev se je sklenilo da se morajo vsi listi strogo oglašati osebni napadov in žalitev članov uredništva drugih, tudi politično nasprotnih listov. — Obenem se je sklenilo, da praznuje uredništva vseh listov nastopne dneve: 1. maj. Vidov dan 28. junija in praznik udieljenja 1. decembra. Oba sklepa sta za vse člane društva obvezna. — Zlasti na prvi sklep opozarjamo vse naše donisnike, s prošnjo naj ga uvažujejo v svojih donisih.

— Novo stanovanjsko naredbo pripravila deželna vlada na podlagi izkušenj stanovanjske politike v zadnjih letih. Naredba bo obsegala dva dela: prvi bo reguliral uporabo že obstoječih stanovanj, drugi bo vseboval določbe, ki naj omogočijo čim hitrejšo in čim obsežnejšo zgradbo novih, ker le z novimi zgradbami bo mogoče resnično odpraviti stanovanjski bedi. Tudi nova naredba bo prevzela princip znane Gosarjeve naredbe, da je moralna dolžnost velikih podjetij skrbeti za to, da svoje obrate in svoje nastavnice po možnosti nadomestijo v lastnih zgradbah. To načelo je pod Gosarjevo odredilo le za to, ker so pri izvedbi premalo upoštevali faktične razmere, deloma tudi, ker so bili v veliki meri odločilni strankarski motivi. Po dobljenih izkušnjah bo vsebovala spremenjena naredba določila, ki bodo pritegnila podjetja v okviru možnosti k sodelovanju pri gradbi novih stanovanj. Prispevati pa bodo morali tudi oni, ki imajo večja stanovanja, kakor so upravičeni, pri čemer bo tudi ta pravica omejena. Hišni posestniki bodo dobili večji vpliv na oddajo stanovanj: postopno bodo lahko v okviru naredbe povišali stanarino. Obvezni letni prispevki podjetij in imetnikov velikih stanovanj bodo tvorili skupno z obljubljenim državnim podporo garancijski fond za kredit, ki bo omogočil gradbo novih stanovanj. Podrobna določila še niso fiksirana; na socialnemu poverjenstvu se vrše posvetovanja s prizadejimi krogi, tako da bo naredba kolikor mogoče ustrezala vsem upravičenim zahtevam.

— Koliko so dospele? Delegacija finančnega ministrstva v Ljubljani sporoča, da je zonet prešla večjo množico kolkov.

— Ponisovanje ljudi in živine se prične po vsej državi z 28. januarjem. Vlade odredbe vsebujejo določbo, da se vsi določeni ponisovalci, ki bi se ne odzvali svoji dolžnosti kaznujejo z globo do 200 dinarjev ali do 3 mesecev zaporu ter da morajo povrniti vse stroške naknadnega ponisa.

— Občinske volitve v Sloveniji. Ministrski svet je odobril predlog, da se pripravi razpis občinskih volitev v Sloveniji na podlagi volilnih imenikov za konstituantno.

— Klub komunističnih poslancev izjavlja, da vesti o izstopu posameznih poslancev in drugih strankinih voditeljev ne odgovarjajo resnici. Tozadevna časopisna poročila so bila neutemeljena.

— Ponarejeni tisoč-dinarski bankovci so se pojavili te dni na Hrvaškem. Ponarejeni pa so tako slabo, da se dajo z lahkoto ločiti od pravih.

— Iz krogov učiteljskih uslužbencev. V Sloveniji ni slabše plačanega stanu, kakor so učiteljski uslužbenci. Za paševanja Sušoršiča je bil vsak uslužbenec primoran kloniti čim pred vsakim kaplanom in mežnarjem, ako ni hotel izgubiti službe.

— Po prevratu so pričakovali več pravdnosti, a so se tudi varali. Deželne korporacije s službenim osebjem so se izročile državi in upravi, le učiteljski uslužbenci so bili izvzeti. Z novim letom 1920 je prevzela država učiteljske urade in uslužbenca, a le pogojno proti 14dnevni odpovedi, dokler se ne uredi pragmatika. Namesto pragmatike pa je prišel odlok finančne delegacije, ki združuje učiteljske uslužbenca s finančno stražo, to pa le do starosti 40. leta. Starostni uslužbenec ostanejo na svojih mestih proti 14dnevni odpovedi. Torej se smejo po 20-30letnem službovanju raztrgati in lačni z rodbinami vrniti na cesto. — Kje je demokratizem in pravdnost?

— Volejško - takšni obvezanci se opozarjajo, da se morajo dotlej, da preneha možnost vplačevanja vojaške takse, vsako leto v mesecu januarju zgledati v obliki svojega bivaljšca, (v Ljubljani na magistratu, Galetova hiša, II. nadstropje).

— Osebnost vest. Voditelj poverjenstva za uk in bogocastje dr. Skaberne je imenovan za dvornega svetnika.

— Državne ceste v Ljubljanski okolici so v skrajno zanikrnem stanju, da se je bati naravnost nesreč. Nadzornik Gaspari je baje izjavil, da kadar bo toliko blata, da kmetje ne bodo mogli v mesto, potem bodo že sami prišli čisto čist. Z navažanjem gramoza se tudi čudno gospodari. Kmečki vozniški bi navozili 5 ma dnevno za 225 K, toda nadzornik vzame državní avto, kjer velja samo bencin 1400 K na dan, k temu pa še pride plača in dodada šoferju najmanj 200 K, da pripelje le 12 m², ki veljajo potantakem 1600 K.

— Neredna pošta. Na pošto v Trebnje ni prišel dne 20. t. m. noben časopis, ker se je vsa pošta nekam zapeljala proti Karlovcu.

— Nevaren ropar. Poročali smo že, da je ljubljanska policija prišla Andreja Pelana iz Planine, ki je ukradel v Windischgrätzovi žagi za 20.000 lir goslinih lermenov. Pelan pa ni samo nevaren tat, temuč tudi ropar. Orožništvo v Cerknici ga je že dalje časa zasledovalo zaradi večkratnih ropov in velikih tatvin. Pri njem so dobili 16.000 K gotovine, 2 zlati zapesni uri, 1 zlat prstan, 2 para novih gamaš, 2 para novih čevljev in nabasan revolver. Zlasti na brezdomno izhaja od ropov. Tudi se je doznalo, da je ukradel nekemu posestniku pitanega vola.

— Nepravica so napadli, 19. t. m. se je vračal Janez Kralj, tovarniški delavec iz Lihana ob 9. zvečer proti domu. Ko je šel po vasi Zaboršt, ga je nenadoma napadla tolpa fantov ter ga je nekdo sunil z nožem v levo ramo. V tem pa je eden fantov zapazil, da niso naleteli na pravega, in je zaklical: »Pusti ga, saj ni ta pravila. Nato je tolpa v temi izgubila, ne da bi Kralj mogel koga izmed fantov spoznati.

— Nesreča v rudniku. Pristov Leopold in Ivan Rožman sta bila zaposlena pri iskanku rude na Žirovski planini. — V ta namen imajo iskopen, če približno 250 m dolga rov. Dne 20. t. m. sta bila omenjena delavca zjutraj na delo v rov. S seboj sta imela navadne karbidne svetilke. Ko sta prišla že globoko v rov, so se vsled proste luči vneli podzemski plini in oba sta bila nenadoma v plamenu. Ponesrečenca, ki sta močno obžgana po glavah in rokah, so prenehtali na Jesenice, kjer jih je zdravnik za silo obvezal in nato odposlal v ljubljansko bolnico.

Ljubljana.

— Zalne zastave vihralo vsled smrti vojvode Mišića z vseh državnih, občinskih in vojaških zgradb v mestu. Obe gledališči sta včeraj in danes odpravljali predstave. Pri pogrebu bo zastopal ljubljansko mestno občino načelnik v notranjem ministrstvu dr. Baltić.

— Sokolovski svet se udeležil po deputaciji pogreba Luke Svetca. Bratje, ki se hočejo pogreba tudi udeležiti, se mu lahko pridružijo. Skupen odhod iz Ljubljane v nedeljo popoldne ob 2. Pogreb se vrši v Ljubljani ob polu 4.

— Ljubljanski župan dr. Ivan Tavčar je predlagan za visoko odlikovanje.

— 101 letna Ljubljancanka. V hirahiti Sv. Jožeta se nahaja Ljubljancanka Klemenca Bosizko, ki je 11. t. m. izpolnila svoje 101 leto. Ljubljanski župan dr. Ivan Tavčar se je pri tej priliki spomnil in ji poslal svoje čestitke s šopkom cvetja in okrepčili. Županove darove ji je izročil neki mestni uradnik v družbi dveh uradnic. Uboga ženka je bila darov zelo vesela. Starika je še vedno dobro ohranjena in je še vedno veselega humorja. Na poziv navzočih usmiljenke je pred županovim odposlanstvom zapela par pesmic. Na opazko, kako da se ni poročila, je s šaljivno gesto obilnila prste obeli rok ter pripomnila: »Ko bi le kateri prišel. Županovo odposlanstvo ji je moralo obljubiti, da jo kmalu pride še obiskat.

— Opozorjamo ponavno na javni tolovadni nastop ženskega tolovadnega krožka Sokola I., ki se vrši danes, 22. t. m. ob pol 8. zvečer v »Unionu«. Po tolovadbi ples dr. hoče priskočiti društvu v pomoč, da si čimprej zgradi svoj lastni dom, politično danes zvečer v »Unionu« Zdravilo.

— Umetniška noč. Dne 31. t. m. priredi ljubljanski pododbor Udruga gledaliških igralcev v vseh prostorih Narodnega doma II. umetniško noč. Opremo izdelujejo Dolinar, Gaspari, Kregar, Skružnj, prof. Santel, Sterner, Podrekar in Vavpotič. Farcosko stopnišče. Velika dvorana. rezervirana za ples (empire-stil). Mala dvorana v indijskem stilu za bar. Stranski prostori: budoar za dame, kadilnica, igralnica, Sokolova dvorana z narodnimi paviljoni, za prosto zabavo. Pri plesu svira orkester dravske divizije, v Sokolovi dvorani pa operni orkester (koncertne točke) in kabalet. Umetniška loterija bo obsegala dele naših najboljših umetnikov. Prenotacije za vstopnice se sprejemajo vsak dan od 2-6 v pisarni Udruga gled. igralcev SHS, Dramsko gledališče.

— Opozorjamo na današnje prireditve »Ljublj. prostov. gasil. in rešev. dr.« ki bo nudila občinstvu nizne in dostojne zabave. Začetek ob 8. uri. Vstopnina 20 kron, za toč. iz okoliš 10 K. Vstopnice imajo tekočo številko in bo v odmoru zbiranje. Določnik, katerega vstopnica ima izrebrano številko, dobi lep nov gramofofon, ki ga je darovala trdnica Rasberger.

— Opozorjamo na današnje prireditve »Ljublj. prostov. gasil. in rešev. dr.« ki bo nudila občinstvu nizne in dostojne zabave. Začetek ob 8. uri. Vstopnina 20 kron, za toč. iz okoliš 10 K. Vstopnice imajo tekočo številko in bo v odmoru zbiranje. Določnik, katerega vstopnica ima izrebrano številko, dobi lep nov gramofofon, ki ga je darovala trdnica Rasberger.

— Opozorjamo na današnje prireditve »Ljublj. prostov. gasil. in rešev. dr.« ki bo nudila občinstvu nizne in dostojne zabave. Začetek ob 8. uri. Vstopnina 20 kron, za toč. iz okoliš 10 K. Vstopnice imajo tekočo številko in bo v odmoru zbiranje. Določnik, katerega vstopnica ima izrebrano številko, dobi lep nov gramofofon, ki ga je darovala trdnica Rasberger.

— Opozorjamo na današnje prireditve »Ljublj. prostov. gasil. in rešev. dr.« ki bo nudila občinstvu nizne in dostojne zabave. Začetek ob 8. uri. Vstopnina 20 kron, za toč. iz okoliš 10 K. Vstopnice imajo tekočo številko in bo v odmoru zbiranje. Določnik, katerega vstopnica ima izrebrano številko, dobi lep nov gramofofon, ki ga je darovala trdnica Rasberger.

— Opozorjamo na današnje prireditve »Ljublj. prostov. gasil. in rešev. dr.« ki bo nudila občinstvu nizne in dostojne zabave. Začetek ob 8. uri. Vstopnina 20 kron, za toč. iz okoliš 10 K. Vstopnice imajo tekočo številko in bo v odmoru zbiranje. Določnik, katerega vstopnica ima izrebrano številko, dobi lep nov gramofofon, ki ga je darovala trdnica Rasberger.

— Opozorjamo na današnje prireditve »Ljublj. prostov. gasil. in rešev. dr.« ki bo nudila občinstvu nizne in dostojne zabave. Začetek ob 8. uri. Vstopnina 20 kron, za toč. iz okoliš 10 K. Vstopnice imajo tekočo številko in bo v odmoru zbiranje. Določnik, katerega vstopnica ima izrebrano številko, dobi lep nov gramofofon, ki ga je darovala trdnica Rasberger.

— Opozorjamo na današnje prireditve »Ljublj. prostov. gasil. in rešev. dr.« ki bo nudila občinstvu nizne in dostojne zabave. Začetek ob 8. uri. Vstopnina 20 kron, za toč. iz okoliš 10 K. Vstopnice imajo tekočo številko in bo v odmoru zbiranje. Določnik, katerega vstopnica ima izrebrano številko, dobi lep nov gramofofon, ki ga je darovala trdnica Rasberger.

— Opozorjamo na današnje prireditve »Ljublj. prostov. gasil. in rešev. dr.« ki bo nudila občinstvu nizne in dostojne zabave. Začetek ob 8. uri. Vstopnina 20 kron, za toč. iz okoliš 10 K. Vstopnice imajo tekočo številko in bo v odmoru zbiranje. Določnik, katerega vstopnica ima izrebrano številko, dobi lep nov gramofofon, ki ga je darovala trdnica Rasberger.

— Opozorjamo na današnje prireditve »Ljublj. prostov. gasil. in rešev. dr.« ki bo nudila občinstvu nizne in dostojne zabave. Začetek ob 8. uri. Vstopnina 20 kron, za toč. iz okoliš 10 K. Vstopnice imajo tekočo številko in bo v odmoru zbiranje. Določnik, katerega vstopnica ima izrebrano številko, dobi lep nov gramofofon, ki ga je darovala trdnica Rasberger.

— Opozorjamo na današnje prireditve »Ljublj. prostov. gasil. in rešev. dr.« ki bo nudila občinstvu nizne in dostojne zabave. Začetek ob 8. uri. Vstopnina 20 kron, za toč. iz okoliš 10 K. Vstopnice imajo tekočo številko in bo v odmoru zbiranje. Določnik, katerega vstopnica ima izrebrano številko, dobi lep nov gramofofon, ki ga je darovala trdnica Rasberger.

— Opozorjamo na današnje prireditve »Ljublj. prostov. gasil. in rešev. dr.« ki bo nudila občinstvu nizne in dostojne zabave. Začetek ob 8. uri. Vstopnina 20 kron, za toč. iz okoliš 10 K. Vstopnice imajo tekočo številko in bo v odmoru zbiranje. Določnik, katerega vstopnica ima izrebrano številko, dobi lep nov gramofofon, ki ga je darovala trdnica Rasberger.

— Dravska divizija nam poroča, da odpade vsled smrti vojvode Mišića za danes napovedana oficirska zabava v oficirskem domu.

— Viški Sokol ima redni občni zbor prihodnje nedelje dne 23. t. m. ob 9. dop. v Sokolskem domu.

— Za carijskega posredovalca v Ljubljani je imenovan carijski revizor Anton Grom.

— Odbor Jugoslav. napr. akad. društva »Jadrana«, Narodni dom, je sklenil, da ne bo pod nobenimi pogoji in nikomur odajal svoje tajniške sobe v uporabo za garderobo ali podobno. To v vednost vsem prirediteljem plesov ali zabavnih večerov, da se prihranijo brezpredmetne prošnje. — Odbor.

— Prijateljski sestanek somišljenikov NSS krajeve organizacije Selo - Moste se vrši danes v soboto zvečer v gostilni pri »Pečarju«.

— Rodbinska žalogra. Ivan Vrhunc, 36 let star, rojen v Praški pri Maučicah je s svojo ženo Emilijo obiskal dne 20. t. m. v hotelu Tivoli plesno veselico ljubljanskih izvoščkov. Ko sta zakonska proti jutru prišla domu na Sv. Petra cesti št. 53, je Emilija ustrelila svojega moža z revolverjem v glavo, da je bil takoj mrtev. Svoj zločin je sama razglasila pri sosedih, ki so poklicali policijo. Ubogi trije otroci so sedaj sirote, ker je oče mrtev, mati pa v zaporu. Vzrok strašnega dejanja je ljubosumnost.

— Ker ni imela zob. Vdova po kurjaču Južne žel., ki je služila 26 let, je dobila mloščino mesečnih — 13 K. Ker ta svota ne zadostuje oti za en dan je prošila za primerno službo pri železnici, toda zdravnik jo je zavrnil, ker nima zob. Ogorčeno je žena odgovorila: »Saj ne bom delala z zobmi, temuč z rokami!« A tih je še pripomnila: Ko bi bila mlada, bi me tudi brez zob sprejeli.

— Zatekel se je lep pes, čuvaj. Polzve se v kavarni Prešeren.

Maribor.

Opelja Nemecov za Avstrijo. V mestu Mariboru in v okrajih je doslej za Avstrijo optiralo okrog 40 oseb. Med njimi se nahajajo: rodbina vinočrca Pugeja, arhitekt Friedrich, odvotnik Mravljag itd. Drugi so večinoma bivši avstrijski častniki.

V soboto vsi v Narodni dom na koroški večer, prireditelj za revne koroške dijakel.

Občni zbor uradniške menze. Na zadnjem občnem zboru uradniške menze je bil voljen skoro ves prejšnji odbor. Hranarja se je zvišala na 18 K dnevno.

Gostilna pri »Crnem orlu«. Ker odhaja restavratore »Crnega orla« na Grškem trgu, Tscharre, v Gradec, bi bilo potrebno poskrbeti, da ta gostilna, ki je znana po svoji Kerstovski posestvi sobi, pride v slovenske roke. Ako bi pa skušal lastnik hiše, mlinarški milijonar Franz, dati težko, naj se naše oblasti enkrat poslužijo metod, ki so na Koroškem običajne proti našemu narodu. Zahtevamo, da gostilna »Crni orl« postane slovenska gostilna, ali pa da se sploh odpravi ta Bakhov tempelj.

Maturu na dr. učiteljsku je 17. t. m. napravil gimnazijski maturant Ernest Franc, sedaj šolski voditelj na Kaplj. Komisti je predsedoval višji šolski nadzornik dr. Leopold Poljanec.

Sestanek viničarjev. Kakor nam poročajo, se vrši v nedeljo 23. t. m. ob 9. v dvorani Narodnega doma v Mariboru sestanek viničarjev iz mariborskega okrožja, da se ustanovi viničarska organizacija na podlagi programa Nar. soc. stranke.

Celje.

O celjskem mestnem proračunu. Proračunski osek gerentskega sveta celjskega je v svojih šestih letih zaključil svoje delovanje. Ker se čujejo o sedanjem gospodarstvu razne kritike, je potrebno nekaj pojasnil. Pred prevratom je bilo celjsko mestno gospodarstvo popolnoma zavoženo. Sedanja občinska uprava je prevzela po prevratu sledečo bilanco: aktiva 8.424.433 K 33 v, pasiva: 6.867.344 K 59 v, vrednost 1.557.578.35 K, gotovine 33.510.39 K. — K temu moramo prišteti še trilijskono vojno posolilo, ki je sedaj samo na obrestih naraslo za 800.000 K. Drugi izdatki so se skoro podesetili, tako je sedaj obveznost okroglo 10.000.000 K. Da je občinsko gospodarstvo treba sanirati, je umljivo. Vsi tedga se je sklenilo prodati vse mestne hiše in objekte, da se bodo z izkupičkom kriti dolgot. katerih obresti grozijo uničiti mestno gospodarstvo. Da so prejšnji mestni nemški meštiki spravili mesto z brezvestnim podpisovanjem vojnih posolil skoraj na rob propada, je jasno. Zato naj vika gobeždava »Cliffert Zeitung« svoj nos tja v čas pred prevratom in naj ne čveka o sedanjem slabem gospodarstvu.

Krasno zimsko vreme imamo sedaj. Nekateri grmicevje po vrlih v mestu je pričelo pogajati popke. To se vidi lahko pri takozv. »Eisenhofu« na Kralja Petra cesti.

Pot ob Savinji proti »Gozdni restavraciji« se nahaja v jako slabem stanju. Na nekaterih mestih se naravnost udara proti vodi tako, da je za pasante posebno nevarno, da se prevrnejo v vodo. Isto tako je ogroja ob poti v pomankljivem stanju. Naj bi se ti nedostatki spravili v red!

Hudobnost celjskih nemških restavracij. Naši nemški restavraciji trošilo poleg drugih neosnovanih govoric po mestu proti slovenski upravi tudi to, da je prejšnji nemški občinski zastopnik pustil 1 in pol milijona kron gotovine v blagajni. Nasproti tem govoricam se konstatira, da je bila mestna blagajna skoro prazna, pač pa so izvršni nemški gospodarji zapustili blizu 10 milijonov K dolga.

Prodaja mestnih hiš so sklenili v cel zadnjih sedmih mestnega sveta. Nemci sedaj v svojem glasilu zopet kritizirajo ta sklep. V pojasnilo sledeči podatki: Vse mestne hiše nesejo letno okrog 50.000 K namnine. Toliko dobi mestna občina obresti, če prodajo le eno desetino svojih hiš. Orožja n. pr. vrže namnine 6000 K letno, razna popravila pa znašajo na isti letno 7000 K. Če bo tudi po novi naredbi najemlna znašala nekoliko več, vendar mesto vsled tega ni upravičeno biti še dalje lastnik neštevitih hiš in realitet, katere so Nemci svoj čas kupili samo vsled tega, da niso prišli v slovenske roke.

Ljudje po mestu govorijo, da se v celjskih voržnikom zapleni kako blago, katero prejme potem Gospodarski urad in se nato sprašujejo, kam potem pride blago. Ali ne bi gospod vodja okrajnega glavarstva to stvar enkrat pojasnil javnosti, da ne bo mogoče popolnoma neosnovanih govoric?!

Petrolejski rezervari trgovske zadruge »Sloga« v Celju. Prvi rezervar iz betona je dogotovljen, popolnoma. Druga, katerega so prvotno tudi nameravali graditi iz betona, zgradilo je železnih sten. Z gradnjo pričnejo, ko nastopi ugodno vreme.

Novi poslovodja celjske mestne elektrarne G. Mihorka je te dni nastopil svojo službo. Kot priznan strokovnjak bo podjetje gotovo dobro vodil ter odpravil tudi razne nerednosti, o katerih se je že toliko govorilo in pisalo po časopisih.

Občni zbor Celjskega Sokola se vrši v nedeljo 23. t. m. ob 10. uri v društveni telovadnici.

Mestno gledališče v Celju. V torek 25. t. m. se vrši v našem gledališču premiera Strindbergove žalogra v 3 delanjih »Oče«.

Za članski dom v Celju je podaril g. dr. Vladimir Mogilnickij v St. Jurju ob juž. žel. v spomin na umerlega sina Romana, drugosolca gimnazije, 1000 K.

ZA OROŽNIKE.

Časopisi so razglasili, da dobe mariliv orožniki za novoletno darilo po 150 dinarjev. Vse kaže, da je bila ta obljuba le na papirju, podana le za uspešni nastop proti komunistom. Sedaj, ko so komunisti vrženi in niso — vsaj po mnenju gotovih krogov — več nevarni državi, je tudi obljuba pozabljena. Sploh se zadnje čase opaža, da se s prozornim namenom mesece in mesece poprej razboba po časopisih vsak neznan denarni priboljšek orožniškemu mestu, dočim se ogromne dnevnice in doklade orožniškim častnikom kar na njihova in takoj izplačajo. Na potovanju dobi kapetan 50 dinarjev, major in podpolkovnik 70 din., polkovnik pa 80 din. dnevno. Moštvo pa, ki mora na potovanju res fizično trpeti ter je v neprestani nevarnosti pred lopovi, pa dobi le 4 dinarce na dan, a še le te dan, ako je najmanj 4 kilometre iz svojega okoliša.

Ravno tako kakor pri uradnikih bi bila potrebna revizija tudi pri orožniških častnikih, kjer je mnogo nepotrebnih ljudi. Posle, ki jih je poprej izvršeno vodil okrajni stražmešter, ima sedaj kapetan, če hošjo to tako naprej, dobi kmalu tudi vaške postaje vodil častnik.

Tudi gospodarstvo pri orožništvu bi bilo treba revidirati. Namesto, da bi se nakazal postajam mesečni denar po nakaznici, kar bi veljalo državo 20 vln, mora vsakokrat iti en mož osebno po denar, za kar dobi dnevnice 16 K, voznika po železnici pa tudi velja 50 do 60 K. Tudi kurirji, ki se vozijo vsak mesec po večkrat s službenimi in zasebnimi dopisi v Beograd, morajo obrenjavljajo državo, ker bi lahko vse opravila pošta.

Sport in turiztika.

Smučka tura. Ljubljanski smučarski klub priredi v nedeljo, 23. t. m. smučarsko turo iz Planine Sv. Križ nad Jesenicami čez sedlo Rožčico 1594 m na Dovje. Odhod iz Ljubljane v soboto z večernim vlakom. Sankaljšče na Bledu, bo v nedeljo 23. t. m. prirejeno in odprto.

Zaradi smrti vojvode Mišića ostaneta obe ljubljanski gledališči zaprti; tudi večerajšnji predstavi sta odpadli.

Mali oglasi.

Proda se:

HIŠA ENONADSTROPNA

z 6 sobami, senčnatim vrtom, nekaj mljv ter celostnim gospodarskim poslopjem pol ure oddaljena od železniške postaje, pripravno za trgovino in vsako obrt, se proda. Naslov pove uprava Jugoslavije. 121

OVAS, KORUZA

I pažulj na vagonu dobile se uz najpogostejše cene kod M. Dimitić, Zagreb, Turističeva ulica 24. Telefon 19-16. 132

BEGUNCI

Posestva od 4-400 orakov z živino, gostilna, hotel, trgovina z zemljiščem, gradščina z 40 orakov zemlje, žago na turbino pri Celju, vila, trgovska hiša, hiša se prodajo potom oisarne nepremičnin, Zagorski, Maribor, Barvarska ulica 3. 133

PRODA SE PO NIZKI CENI:

1 nova orehova, 1 hrastova in 1 češnjava spalnica. Polzve se pri Pavel Kosce, Mengoš 50. 134

Proda se:

akumulator 8 V 1 A z zraven spakajočo 10 svetlo svetilko, Ruimkorf aparat 10 mm, kompletan Teslatransformator, cavi za svetlobne efekte ter 2 stekleni steni, Vpruštati je v Florjanski ulici 17/II. 110

PRODA SE

popolnoma nov, nerabljen pisalni stroj znamke »The Courier«, vpraša in ugleda se v upravi »Jugoslavije«. 2461

KLAVIRJE,

planine in harmonije na obroke prodaja in izposojuje Alton Breznik, največja zaloga vseh glasbil, muzikalij in strun. Ljubljana. Kongresni trg 15.

Kupi se:

KUPIM TAKOJ

stare a dobro ohranjene stalaže in pušnje za špecerisko trgovino pod »Trgovino« na upravo »Jugoslavije«. 125

FOTOGRAFSKI ATELJE

v Sloveniji so vzame v najem, eventualno kupi. Ponudbe pod »Fotograf« na upravnistvo »Jugoslavije«. 130

MOSTNA TEHNICA

na uteže, nova ali že razbijena, a dobro ohranjena se knpi. Cenjene ponudbe pod šifro »Tehnica« na upravo »Jugoslavije«. 129

KUPUJEM KROMPIR

lep, zdrav, vsako množino, postavljen v vagon. Ponudbe pod »Trgovce« na upravo »Jugoslavije«. 113

Službe:

TRGOVSKI POMOČNIK,

Slovenec, 27 let star, slovenskega in nemškega jezika zmožen, manufakturne, špeceriske ter železninske stroke vešč, želi

SLUŽBO OSKRBNIKA

15če abiturient slov. kmetijske šole. Cenjene ponudbe na upravo »Jugoslavije« pod »Oskrbnika«. 112

HLAPEC

pošten, aznesljiv se takoj sprejme k večjemu posestvu blizu Ljubljane, ki bi pomagal oskrbovati. Pisane ponudbe na upravo »Jugoslavije«. 119

DVA USNJARSKA POMOČNIKA

M. Zevaco:

Kraljev vitez.

Zgodovinski roman.

(Dalje.)

»S čim vam postrežem, molster?« je vneto vprašala krčmarica, pozabivši malone ves svoj strah.

»Ta zlatnik te vaša« je odgovoril Lorenzo. »Želim na od vas samo nekaj nosilov.«

»Kar povejte,« je dejala Leonarda ter nagrabila zlatnik.

»Ali poznate ženo, ki je pravkar stanila v to hišo? Kje živi po navadi? Vpoštevajte da imam v žepu še več rumenjakov: vedite na tudi da se lahko prepičam in maščujem, ako me nalažete ali kaj zamolčite.«

»To vem,« je rekla gostilničarka ter prebledela. »Saj te znano da ste čarovnik. Nič ne zaupam, da se ne bi izpremenil ta vaš zlatnik do večera v oglje, suho listje ali celo v kos govna: tako se je zgodilo že marsikomu ki je bil vzlet denar od satanovih podložnikov.«

Lorenzo se je zaničljivo nasmejal:

»Vzemite nož in zarežite s konico križ v zlatnik. Ako je novček peklenjska golufija, ne bo prenesel tega.«

Gosna Leonarda je nazlo uboga, in zlatnik je ostal v njeni veliko radost zlatnik. Povabila je zeliščarja k mizi, sedla mu nasproti ter zbrbljala v pomirjenim srcem:

»Vedite da je že mesec dni, kar je prišla ubožica prvič k meni. Jokala je, da Marcella pod svetim križem ni mogla hui. in vse, kar sem spravila iz nje je bilo to, da so ji ugrabili

ncer in se zdaj ne una več domov, ker se boji da tudi ne bi pustili pri miru. Rekla je, da naj jo kličem za Violetto in da sploh nima drugega imena...«

Lorenzo je mal z glavo. Te podrobnosti so se ulemale z vsem kar je vedel on.

»Uboga gosna,« je povzela Leonarda. »Je plakala tako mlo, da sem ji sklenila ponuditi zavetje čeprav je bila domalega brez denarja in sem po njenih zmedenih besedah takoj spoznala, da je blazna. Nastanila sem jo zgoraj v priazni sobici, kamor li vsak dan prinašam vse česar potrebuje. Vsako jutro ob isti uri se odpravi z doma rekoč da pride v Louvre rritižiti se kralju in prosit njegovca usmiljenja: toda vne se vedno žalostna in potrta. Kdo le ne vem. — Gotovo mora biti visoka dama. Povedati na moram, da je ne mislim nič več dolgo trpeti v hiši zakaj moji troški zanjo so zdavnaj večji, nego je vredna malenkost katero mi je dala na račun. Tista malenkost je bila v resnici krasna zlata verižica, in gosna Leonarda jo je bila siloma vzela v zastavo. »Saj veste, da nisem bogata: živeti moramo vsi.«

»Dobro,« je rekel Lorenzo. »In to je vse, kar veste?«

»Tako mi Devica in vseli svetnikov.«

»Prav. Poslušajte me zdaj. Obdržite nesrečnico pri sebi dokler vam je sama volja izkazovati čast svoje navzočnosti. Vse troške prevzamem jaz. In kakor pride kam, pošlite za njo služabnika, ki jo bo varoval in pazil nanjo da ne zaide. Vedite, da je dama visokega stanu in se vam

obeta za vašo skrb bogata nagrada.«

»Saj na to sem se že zanašala od kraja,« je rekla gosna Leonarda sama pri sebi.

In teta je zatrevati svojo vdanost na vse verjetne in neverjetne načine. Lorenzo na se je naglo poslovil, stisnjevši v spet zlatnik, ki ga Leonarda ni več preizkušala z znamenjem križa.

Ko je prišel zeliščar domov, se je globoko zamislil...

»Hči je v Leonorinih rokah. Mati g'ne od žalosti. Vitez de Capestang, ki bi jih edini lahko varoval s svojo pravilčno hrabrostjo, je tudi jetnik. Oče sedi v Bastilji. Zgoli nesreče, ki sem jaz njih začetni vzrok! Kako tedaj da se te v mojem srcu nenadoma zbudilo usmiljenje in trdna volja rešiti jih? Ali zgoli zato, ker se je tudi vojvodinja Angoulémska usmili-la mene v Orléansu in me rešila? —

Ne! Potemtakem deluje še druga volja izven mene in mogočnejša od moje, ter me sili na praviti zlo, ki sem ga zakrivil v Orléansu? Kakšna je ta volja? Čigava je? Neznana usoda me je storila rešitelja Oizele in Capestanga. To dobro čutim, le glavni dogodek mojega življenja. In prav ta usoda me sili, da naj jih rešim vse: zato, samo zato je privedlo danes vojvodinjo Angoulémsko mimo mojega brata! Kako naj jih rešim? To je vprašanje. Leonori sem vcepil dovolj strahu, da se ne bo upala dotekniti Oizelneza in vitezovega življenja. Toda kako naj jih osvobodim?

Ta hip je potrkalo na vrata na tistem posebnem načinu, s katerim so se naznanjali nekateri njegovih skrivnostnih odienavcev. Sel je, odklenil in se zavzel: med njim je stala markiza d'Ancre! Kakor no navadi li je pogudil nastanila in čakal, da začne sama govoriti.

Leonorin obraz je bil čudno izpremenjen. Muka, ki so jo izražale njegove trudne črte — guba, ki se je dolbla v blede čelo, trki smeblaji ki je prežibal ustnice — vse to je pričalo o novih težkih doživljajih.

»Kaj neki hoče spet od mene?« je premišljal Lorenzo. »In kako naj vplivam nanjo da dosežem Oizelino in vitezovo prostost?«

»Lorenzo,« je izpregovorila tedaj Leonarda. »Zadela me je huda nesreča: Gizela in mustolovec, ki sem jih že imela v svoji oblasti, sta mi ušla.«

Prilike se je ugriznil v ustnice od krvi.

»Svobodna sta! Svobodna!« je zavrisnil z neizmerno radostjo. »Rešena sta!«

Toda njegov kameniti obraz ni kazal niti začudenja. Leonarda ki ga je ponovno opazovala, je zmajala z glavo.

»Kakor vidim, te moja novica ne preseneča?« je rekla osuplo.

»Ne madame,« je odvrnil Lorenzo. »Vedel sem, da vam morata biti.«

Črno Leonorino oko se je zasvetilo. Njena roka je nehote sevila po bodaln ki jo je nosila vedno za pasom.

»Kako si morel vedeti?« je zavpila. »In če si vedel zakaj me nisi obvestil?«

»Stvarnega nisem vedel nič, madame. Vedel sem le to, da storite v svojem duševnem stanju gotovo kako neprevidnost. Videl sem vas pripravljenega zviščiti zoner ukaze višjih sil in zato sem bil primoran sklenati, da se vam ponesreči: Boga ni moči varati brez kazni madame!«

Leonora je prebledela. Neizrekljivo strmenje jo je obšlo sričo tega novega dokaza Lorenzove učenosti.

»Da,« je zamrmrala »resnica je! Lorenzo, dobri moj Lorenzo, odkod imaš ta dar prerokovanja? Res je, hotela sem prevariti usodo. Ti si bil rekel, da mora samo kralji ukazati Gizelino in Capestangovo usmrtnico. Nisi na rekel: kraljica Kaineda ne?«

»Ne madame: kraljica nisem delala in vi ste se poslužili Marie de Nidicis?«

»Bog me je udaril zato, Lorenzo!«

»Povejte, kako se je zgodila nesreča? Morda jo lahko še popravimo.«

(Dalje prth.)

Prodajam posestvo

v Sovodni tik Celja z enonadstropno hišo, približno 5 orolov plovdivite zemlje s sadnimi drevesi. — Posredovalci izključeni.

Dr. Josip Serbec, odvetnik v Celju.

! POZOR!

Hiša z dvema poslopji v Mariboru, 11 stanovanj, 1 lokal za trgovino, kenijski blev, blev za svinjje, lepa klet, veliko dvorišče in velika drvarnica. Stanovanje in lokal takoj na razpolago. Cena 248.000 kron. Poizve se: Jurčičeva ul. št. 11 v trgovini delikates.

IVAN SAX, Ljubljana

Stari trg št. 8. Trgovina z manufakturnim blagom in obdelkami domačega izdelka priporoča po nižjih cenah.

Erjavec & Turk

trgovina z železnino

Valvazorjev trg št. 7

(nasproti križanske cerkve.)

Glavna zaloga cementa in karbida.

Pfaff šivalne stroje

za šivilje, krojače in čevljarje z večletno garancijo ter posamezne dele igle, olje itd. za vsakokratne šivalne stroje po ugodni ceni priporoča

IGN. VOK, Ljubljana Sodna ul. ca št. 7.

Obvestilo.

Obveščava cenj. odjemalca in p. n. občinstvo, da sprejemava nova dela in popravila po najnižjih cenah. Gotovi čevlji v zalogi.

Turistovski čevlji lastnega izdelka.

Ant. in Jož. Brajer-Kapele

Ljubljana, Turjaški trg (Breg) št. 1.

Inženier Dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni stavbni inženier

LJUBLJANA,

Hilberjeva ulica št. 7.

Specijel. starbeno podjetje za betonake, železobetonake in vodne zgradbe.

Izrada vodnih sil.

Priloga se slavnemu občinstvu**IVAN CARMAN**

Izdelovatelj usnjatih dokolenic (gamaš)

Ljubljana Zp. Siska št. 42.

Priporoča Josip Petelinc se trdka Josip Petelinc Ljubljana, Sv. Petra nasip 7**edina tovarniška zaloga šivalnih strojev**

v vseh opreih, materialu in izvršba predvojna, za rodbinsko in obrtno rabo ter vsi posamezni deli za vse silateme, igle, olje na drobno in na debelo.

Večletna garancija! Popravila se sprejemajo!

Koristilo Vam bo,

če se pri vprašanjih in naročilih sklicujete na oglase v »JUGOSLAVIJI«!

Knjigovodja - korespondent

spreten in popolnoma samostojen se sprejme takoj. Plača po dogovoru. — Stanovanje, kurjava in razsvetljava prosta. — Samci imajo prednost. — Ponudbe in reference na.

Šentjanski premogokop, AND. JAKIL, Krmelj, Dolenjsko.

V Somboru in Splitu

je otvorila s 1. januarjem t. l.

svoji podružnici

Zadružna gospodarska banka d. d.

v Ljubljani, Dunajska cesta 38, I. nadst.

Izredno ugodna prilika

se nudi velikim eksportnim trdkam in inozemskim konzorcijem za nakup naše skupne zaloge v Trstu, sestojee iz:

3-4 vagonov sklenine posode (emajlirane), 1 vagona lončkov za masla, 1 vagona medicinskih steklenic, 1 vagona steklene za ustno vodo in 2 vagonov porcelanastih posode.

Povprečna cena cele zaloge jugosl. K 1.900.000.—. Po želji kupca se akceptira tudi avstrijska in češkoslovaška valuta ter se odda tudi na upanje proti bančnemu zavarovanju.

Ponudbe na ravnanja IGNACIJA SKODA na naslov: Jadranska banka, Ljubljana. — Osebnih pogovorih od 20. do 24. januarja od 9.—10. in 14.—17. ure v hotelu »Union«.

Na debelo! Na drobno!**Cenik**

prvorazrednega vrtnega, cvetnega in poljskega semena, kakor tudi sadja in grmičevja

v najboljši kvaliteti in čistih vrst je gotov ter prosimo slav. občinstvo, da se v slučaju potrebe s polnim zaupanjem izvoli obrniti na nas.

Zadruga za proizvodnjo semena

Zagreb, Preradovičeva ul. 20.

Telefon št. 17-74.

RUDOLF PEVEC, trgovec v MOZIRJU

je otvoril svojo podružnico v BESKEM SREMU, v bližini Beograda in Novisada ter bode v položaju najceneje in najkulantnejše postreči celo Slovenijo s pšenico, koruzo, ječmenom, ovsom, moko vsakovrstno slanino, mastjo, svinjami, vinom karlovaškim in banatskim vse najceneje po dnevnim cenam.

Naročila se naj direktno pošiljajo na trdko RUDOLF PEVEC v BEŠKI SREM. — Naslovi: Pevec, Beška-Srem.

Nakupoval bodem direktno od kmetov ter bodem zamogel z vsako drugo trdko konkurirati. — Ob enem se bode tamkaj prodajalo deske, les in drogi. Slovencem se bode brezplačno dajale eventualne informacije.

Za mnogobrojna naročila se priporoča

Rudolf Pevec.

2130

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani

Marilin trg 8, Wolfova ulica 1 — Podružnica v Murski Soboti in Dolnji Lendavi

obrestuje hranilne vloge in vloge na tekoči račun

Ustanovljen septembra 1919.

Prometa do srede unija

nad 65.000.000 kron.

4¹/₂%

čistih brez odbitka rentnega davka.

Neposredno pod državnim nadzorstvom.